

Marian Płachecki

"Z problemów poetyki science fiction.
Konstrukcja powieści
fantastyczno-naukowej Stanisława
Lema", Piotr Krywak, "Ruch
Literacki" z. 5 (1973) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/52, 187

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) KRYWAK Piotr: Z problemów poetyki science fiction. Konstrukcja powieści fantastyczno-naukowej Stanisława Lema. "Ruch Literacki" 1973 z.5 s. 301-308.

Autor widzi w powieściach Lema dwojakie gwarancje prawdopodobieństwa świata przedstawionego: "erudycyjne przygotowanie" pisarza i system chwytów kształtujących rzeczywistość powieściową. Tym systemem zajmuje się bliżej, klasyfikując, a następnie układając w tabelkę elementy świata przedstawionego: "realistyczne", "fantastyczno-naukowe" (tzn. z szansą na realizację w przyszłości), wreszcie "fantastyczne" i bohaterów (główni są "modelami" osobników współczesnych, pozostali bywają "prototypami", wcielającymi cechy osobowości dziś nie znane). Artykuł zawiera też uwagi o słowotwórczej ascezie Lema i o sytuacji narracyjnej; w science fiction narracja personalna jest wiarygodniejsza od auktorialnej.

BP/52/7

M.P.

(I) MARCJAN Maria: O tzw. "filmowości" dzieła literackiego. Wstęp do problematyki. "Litteraria. Teoria literatury, metodologia, kultura, humanistyka". V. Wrocław 1973, Oss., s. 7-29.

Zagadnienie związków literatury z filmem rozważane jest w pracy od strony literatury i ukazane w czterech zasadniczych zrębach problemowych: 1) krąg zagadnień adaptacji filmowej; 2) problematyka "filmowych" utworów literackich (w tym punkcie autorka analizuje pojawienie się w literaturze współczesnej takich nowych gatunków, jak "nowela filmowa", "opowiadanie filmowe" itp.); 3) elementy "filmowe" w utworach literackich; wpływ filmu na literaturę, rozumiany tu jako specyficzny typ "wpływu literackiego".

BP/52/8

I.J.